

Sygn. akt II Cz 338/14

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku H. O.

z udziałem A. D. i G. S.

o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy – sygn. akt II Ns 1409/07

na skutek zażalenia H. O.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 20.02.2014 roku, sygn. akt II Ns 3251/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 338/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 20 lutego 2014 roku oddalił wniosek skarżącej o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w dniu 11.12.2013 roku skarżąca H. O. złożyła zażalenie na postanowienie z dnia 22.11.2013 roku o odrzuceniu jej skargi o wznowienie postępowania z jednoczesnym wnioskiem o zwolnienie jej od kosztów sądowych w sprawie. Po wezwaniu skarżąca nadesłała oświadczenie obejmujące dane o jej stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Z oświadczenia tego wynika, iż skarżąca utrzymuje się z renty w wysokości 972,78 Euro. Jest też właścicielką zabudowanej budynkiem mieszkalnym nieruchomości w udziale wynoszącym 1/2 części. Spłaca kredyt na dom w kwocie 300 Euro miesięcznie a jej wydatki związane z utrzymaniem mieszkania, ubezpieczeniem, telefonem i leczeniem wynoszą 412 Euro. Na wyżywienie pozostaje jej – jak wskazała – kwota 260,78 Euro.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisu art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wskazując, iż o zwolnienie od kosztów sądowych może ubiegać się jedynie osoba, która poczyniwszy oszczędności we wszystkich swoich wydatkach, nie jest w stanie zebrać sumy niezbędnej na pokrycie kosztów sądowych i to ograniczając wydatki, aż do granic utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1989 roku w sprawie II CZ 80/89).

Sąd Rejonowy uznał, iż skarżąca posiada możliwość ponoszenia kosztów postępowania w przedmiotowej sprawie, tym bardziej, iż aktualnie sprowadzają się one jedynie do opłaty od zażalenia, której wysokość wynosi 100 zł.

Sąd zwrócił nadto uwagę na fakt, iż w sprawie, o której wznowienie skarżąca wniosła została zasądzona splata z tytułu działu spadku na jej rzecz

Sąd I instancji podzielił stanowisko wyrażane w doktrynie prawa i orzecznictwie Sądu Najwyższego, iż strona procesu sądowego powinna być świadoma wydatków związanych z tym przedsięwzięciem, stąd powinna się do niego przygotować poprzez poczynienie oszczędności i ograniczenie innych wydatków, które nie są niezbędne.

W ocenie Sądu Rejonowego wnioskodawczyni mogła poczynić stosowne oszczędności poprzez ograniczenie wydatków, które nie są niezbędne dla koniecznego utrzymania. Nie może natomiast oczekiwać, że wydatki związane z postępowaniem sądowym (zmierzającym do uregulowania jej sytuacji prawnej) poniesie Skarb Państwa, a w konsekwencji wszyscy podatnicy.

Zażalenie na to postanowienie złożyła skarżąca. Wniosła ona o uchylenie zaskarżonego postanowienia, względnie jego zmianę poprzez zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości. Zdaniem skarżącej nie jest ona w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie ponieść żądanych kosztów sądowych. Kwota pozostająca na jej wyżywienie tj. 260,76 Euro jest kwotą poniżej minimum socjalnego obowiązującego w Niemczech, kraju jej stałego zamieszkania. Dlatego skarżąca uważa, że nie ma możliwości ograniczenia własnych wydatków i poczynienia oszczędności a nawet kwota 25 Euro jest w jej sytuacji dużym ubytkiem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za bezzasadne.

Przede wszystkim stwierdzić należy, że zwolnienie od kosztów sądowych jest formą pomocy ze strony państwa dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej, które nie mogą bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania własnego i rodziny opłacić należnych kosztów sądowych. Reguła powyższa wynika wprost z przepisu art. 102 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nie ma wątpliwości, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy i można ją stosować tylko w ściśle określonych sytuacjach dotyczących osoby wnoszącej wniosek o zwolnienie od kosztów. Osoby posiadające majątek i stały dochód z reguły nie mogą być uznane za osoby ubogie, które mogą zostać zwolnione od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Podkreślić również należy, że zwolnienie od kosztów sądowych dotyczy konkretnej sprawy, dlatego znaczenia ma także, jakie w danej chwili koszty sądowe obciążają stronę wnoszącą o zwolnienie od ich opłacenia.

Skarżąca w niniejszej sprawie nie może być zaliczona do osoby ubogiej, która powinna skorzystać z dobrodziejstwa instytucji zwolnienia od kosztów sądowych. Posiada ona majątek i stały dochód. Z faktu, iż splaca kredyt zaciągnięty na dom wynika również, że posiada ona tzw. zdolność kredytową, co tym bardziej daje podstawę do uznania, iż brak jest podstaw do jej zwolnienia.

Jak wyżej wskazano istotne jest, iż w chwili obecnej dla zapewnienia dbalszego rozpoznania sprawy kwota jaką winna uiścić skarżąca to jedynie 100 zł co odpowiada kwocie około 25 Euro. Suma taka zarówno w realiach polskich jak i niemieckich nie może być uznana za wysoką i nie może uszczuplić dochodów i majątku skarżącej w takim zakresie, aby pozbawić jej możliwości poniesienia niezbędnych dla jej koniecznego utrzymania kosztów.

Dlatego też na mocy art. 397 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 385 kpc i art. 13 § 2 kpc zażalenie uczestnika postępowania należało oddalić jako bezzasadne.